

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. XV. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677736565440.pdf>
(tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

UDGIVERENS FORORD

Jacob Worms forfatterskab har hidtil kun været tilgængeligt brudstykkevis, dels i biografier af Thomas Kingo og Peder Griffenfeld, dels i spredte tidsskriftartikler. Det omfattende materiale af satirer og andre tekster af Worm har henligget i manuskript i de offentlige biblioteker i Danmark, Norge og Sverige og kun været kendt af få forskere. Med føje kunne professor Billeskov Jansen slutte sin artikel om Worm i Dansk Biografisk Leksikon med at udtale: »En samlet, kritisk og kommenteret udgave af Jacob Worms poetiske forfatterskab hører til dansk litteraturforskningens desiderata«; thi ikke alene er Worms og Kingos liv, men også deres digtning i den grad flettet ind i hinanden, at vigtige dele af Kingos liv og digtning kun bliver forståelige gennem et nøje kendskab til Jacob Worms liv og værker, og vice versa. Også Worms forhold til både Griffenfeld og dennes efterfølgere og frem for alt hans afsluttende angreb på den enevældige kongemagt er af så stor interesse for forståelsen af det syttende århundrede, at udgivelse af dette særprægede forfatterskab må anses for ønskelig og påkrævet.

Nærværende udgave har sin rod i en guldmedailleafhandling til Københavns universitet, udarbejdet 1953-54. Det Danske Sprog- og Litteraturselskab overdrog mig derpå i 1954 dette udgiverarbejde med professor, dr. phil. Paul Diderichsen og dr. phil. Albert Fabritius som tilsynsførende; ved Paul Diderichsens død overtog professor, dr. phil. Poul Lindegård Hjorth posten som filologisk tilsynsførende.

Under mit ophold som dansk lektor i Reykjavik 1955-62 trådte andre opgaver i forgrunden, således at den omfattende variantindsamling fra manuskripterne kun skred langsomt fremad, hvad der i det hele har betydet en kraftig forsinkelse.

Udgaven vil efter planen komme til at omfatte tre bind; bind I bringer Worms tekster med det kritiske apparat, bind II tekstkommentar og håndskriftsbeskrivelse, og endelig bringer bind III en levnedsskildring; som xvi bilag til dette tredje bind aftrykkes et udvalg af breve og aktstykker samt hovedparten af procesakterne.

Ved afslutningen af dette arbejde er det mig kært at rette en varm tak til mine tre tilsynsførende for deres beredvillige hjælp under arbejdet; diskussionen af redaktionsprincipperne blev desværre professor Diderichsens eneste tilskud til denne udgave; men det har været af allerstørste betydning for mig at få lejlighed til at gennemdrøfte hele dette yderst komplicerede problem med en så kyndig og erfaren forsker. En speciel tak rettes til mag. art. Kaj Bom, der i lange og givende meningsudvekslinger gang på gang har hjulpet over døde punkter og virket inciterende og inspirerende. Ligeledes takker jeg cand. mag. Herluf Nielsen, der har udarbejdet de danske oversættelser af de latinske tekster; da disses sværhedsgrad er så stor, at man må gå ud fra, at kun de færreste vil være i stand til at forstå dem, følger den danske oversættelse så vidt muligt nøje den latinske original.

Erik Sønderholm
København, januar 1966